

INFOANALÍZIS2 2.SZIGORLAT

2016 november 11.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	Σ
max. pontszám	10	10	10	10	10	50
elért pontszám						

NÉV
NEPTUN KÓD

1. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases}.$$

Írjuk fel a parciális deriváltfüggvényeket, ahol léteznek.

2. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^\pi \int_x^\pi \frac{\sin y}{y} dy dx.$$

3. Feladat. Oldjuk meg az alábbi kezdeti érték problémát

$$xy' + 4y = 3x^3, \quad y(1) = \frac{3}{7}.$$

4. Feladat. Oldjuk meg az alábbi egyenletet

$$y'' - 5y' + 6y = 2 \sin(2x).$$

5. Feladat. Határozzuk meg a következő hatványsor konvergenciatartományát!

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-1)^n}{n^2 2^n}$$

1. Feladat. Tekintsük a következő függvényt:

$$f(x, y) = \begin{cases} \frac{xy}{\sqrt{x^2+y^2}} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases}.$$

Írjuk fel a parciális deriváltfüggvényeket, ahol léteznek.

Megoldás. Az origó kivételével minden pontnak van olyan környezete, ahol a tört alakú képlet érvényes, így ezekben a pontokban a deriváltak formális deriválással számíthatók. **2p**

A függvény a tengelyek mentén nulla, **1p**

így a parciális deriváltak az origóban léteznek, és nullák. **1p**

$$f'_x(x, y) = \begin{cases} \frac{y\sqrt{x^2+y^2} - xy \frac{x}{\sqrt{x^2+y^2}}}{x^2+y^2} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases} = \begin{cases} \frac{y^3}{\sqrt{(x^2+y^2)^3}} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases} \begin{matrix} \mathbf{2p} \\ \mathbf{1p} \end{matrix}$$

$$f'_y(x, y) = \begin{cases} \frac{x^3}{\sqrt{(x^2+y^2)^3}} & \text{ha } (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & \text{ha } (x, y) = (0, 0) \end{cases} \begin{matrix} \mathbf{2p} \\ \mathbf{1p} \end{matrix} \quad \blacksquare$$

2. Feladat. Számítsuk ki az alábbi integrált

$$\int_0^\pi \int_x^\pi \frac{\sin y}{y} dy dx.$$

Megoldás. Az integrálási tartomány egy háromszög. **2p**

Az integrálás határainak felcserélésével **2p**

$$\int_0^\pi \int_0^y \frac{\sin y}{y} dx dy \stackrel{\mathbf{2p}}{=} \int_0^\pi \left[\frac{x \sin y}{y} \right]_0^y dy \stackrel{\mathbf{2p}}{=} \int_0^\pi \sin y dy = 2.$$

Bár az integrandus $y = 0$ -ban nincs értelmezve, ez mégsem improprius integrál, mert a tartomány is és az integrandus is korlátos. **2p**

3. Feladat. Oldjuk meg az alábbi kezdeti érték problémát

$$xy' + 4y = 3x^3, \quad y(1) = \frac{3}{7}.$$

Megoldás. Az eredeti egyenletből **2p**

$$y' + \frac{4}{x}y = 3x^2.$$

A megoldóképlet alapján ($p(x) = \frac{4}{x}$, $q(x) = 3x^2$) **4p**

$$\begin{aligned} y(x) &= \frac{1}{x^4} \left(\int 3x^2 \cdot x^4 dx + c \right) \\ &= \frac{1}{x^4} \left(3 \frac{x^7}{7} + c \right). \end{aligned}$$

A kezdeti értékből **2p**

$$c = 0.$$

Tehát **2p**

$$y(x) = \frac{3}{7}x^3. \quad \blacksquare$$

4. Feladat. Oldjuk meg az alábbi egyenletet

$$y'' - 5y' + 6y = 2 \sin(2x).$$

Megoldás. A karakterisztikus egyenlet **1p**

$$\lambda^2 - 5\lambda + 6 = 0.$$

Gyökei **1p**

$$\lambda_1 = 2, \quad \lambda_2 = 3.$$

A homogén egyenlet általános megoldása **1p**

$$y_h(x) = c_1 e^{2x} + c_2 e^{3x}.$$

Az inhomogén egyenlet partikuláris megoldását **2p**

$$y_p(x) = A \sin(2x) + B \cos(2x)$$

alakban keressük.

$$\begin{aligned} y_p'(x) &= 2A \cos(2x) - 2B \sin(2x), \\ y_p''(x) &= -4A \sin(2x) - 4B \cos(2x). \end{aligned}$$

Behelyettesítve az inhomogén egyenletbe **2p**

$$\underbrace{(-4A + 10B + 6A)}_{=2} \sin(2x) + \underbrace{(-4B - 10A + 6B)}_{=0} \cos(2x) = 2 \sin(2x).$$

Az egyenletrendszert megoldva **1p**

$$A = \frac{1}{26}, \quad B = \frac{5}{26}.$$

Tehát az inhomogén egyenlet általános megoldása **2p**

$$\begin{aligned} y_{\text{ia}}(x) &= y_h(x) + y_p(x) \\ &= c_1 e^{2x} + c_2 e^{3x} + \frac{1}{26} \sin(2x) + \frac{5}{26} \cos(2x), \quad (c_1, c_2 \in \mathbf{R}). \quad \blacksquare \end{aligned}$$

5. Feladat. Határozzuk meg a következő hatványsor konvergenciatartományát!

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(x-1)^n}{n^2 2^n}$$

Megoldás. A konvergenciasugárra vonatkozó képlettel **2p**:

$$\limsup \sqrt[n]{a_n} = \limsup \sqrt[n]{\frac{1}{n^2 2^n}} = \limsup \frac{1}{2 \sqrt[n]{n^2}} = \frac{1}{2}$$

Ennek reciproka 2, tehát a konvergenciasugár 2 **1p**. A hatványsor középpontja $x_0 = 1$ **1p**, így a hatványsor abszolút konvergens az $(1 - 2, 1 + 2) = (-1, 3)$ intervallumon **2p**.

A végpontokban:

Ha $x = 3$, akkor a sor a közismerten konvergens $\sum_1^{\infty} \frac{1}{n^2}$ sor **2p**, ha $x = -1$, akkor a sor a $\sum_1^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2}$ Leibniz-sor, tehát konvergens, és az előzőek szerint abszolút konvergens is **1p**.

Mindenütt máshol a sor divergens **1p**. **■**
